

Sivistystoimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan vuoden 2022 talousarvion mukainen toimintakate ja valtuustoon nähden sitova tavoite oli -73 203 200 euroa. Vuonna 2022 sivistystoimialan toimintakate ylitti talousarvion 302 622 € ja tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 178 692 € yli budjetoidun. Tilinpäätöksen mukainen toimintakatteen toteuma oli - 73 505 822 euroa ja tilikauden tulos - 74 468 015 euroa. Tulosalueista perusopetuksen toimintakatteen osuus koko sivistystoimialasta oli 50 %. Perusopetuksen toimintakate ylitti talousarvion 995 875 euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakate oli 666 435 euroa talousarviota parempi ja kulttuuri- ja nuorisopalveluiden toimintakate pysyi kokonaisuudessaan talousarviossa. Sivistystoimialan toimintakate kasvoi viime vuodesta 5,3 %.

Toimintatuotot koko toimialan osalta toteutuivat n. 1,1 M € budjetoitua paremmin. Toimintatuottoja kertyi 6,1 M €, n. 2,4 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Toimintakulujen toteuma oli n. 79,6 M€, eli n. 1,4 M€ talousarviota suuremmat ja 4,6 % edellisvuotta suuremmat. Toimintakuluista suurin osa (60 %) on henkilöstökuluja. Henkilöstökulut ylittyivät koko toimialan osalta n. 1,5 M€ ja kasvoivat edellisestä vuodesta 3,7 %. Henkilötyövuosia (HTV2) kertyi 1002,7, kasvua edelliseen vuoteen 39,7 HTV:tä. Henkilöstökulujen kasvua selittää myös osaltaan vuoden 2022 aikana solmittu palkkatarkistus kuntasektorille, mikä nosti henkilöstön palkkoja 2,5 % (1.6.22 alkaen yleiskorotus 2 % ja 1.10.2022 järjestelyerä 0,5 %). Henkilöstökulujen lisäksi aineja tarvikkeet ylittivät talousarvion n. 0,062 M€ ja vuokratulot 0,156 M€, josta lähinnä tilavuokrat ja leasingvuokrat. Vuokratulot olivat budjetoitua suuremmat. Palvelujen ostot, avustukset ja muut toimintakulut olivat alle talousarvion. Vuoteen 2021 verrattuna palvelujen ostot kasvoivat +9,3 % sekä materiaaliostot +11,7 %. Vuokratulot kokonaisuudessaan kasvoivat viime vuodesta maltillisesti (+ 2,1 %). Poistoja kertyi 0,955 M euroa, n. 22,5 % vähemmän kuin vuonna 2021. Investointimenot koostuivat teatterin Sissilinnan kalustamisesta ja toteutuivat talousarvion mukaisesti (TA 0,950 M€, TOT 0,947 M€).

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta piti vuoden aikana yhteensä 15 kokousta ns. hybridikokouksina. Sivistyslautakunta teki vuoden aikana useita henkilövalintoja: teatterinjohtaja, kirjastotoimenjohtaja ja varhaiskasvatuksen johtaja. Sivistyslautakunnan kokoonpanoon päätettiin tehdä muutoksia ja lautakuntaan valittiin uusi puheenjohtaja valtuuston joulukuun kokouksessa.

Varhaiskasvatus

Uusi varhaiskasvatustalaki ja varhaiskasvatussuunnitelma astuivat voimaan 1.8.2022. Jokaiselle tehostetun ja erityisen tuen lapselle laaditaan hallintopäätös 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on noussut. Kajaani valikoitui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun ja kaksi kunnallista päiväkotia ja yksi yksityinen päiväkotio on mukana kokeilussa, joka alkoi elokuussa 2021. Valtio on luvannut korvata kokeilusta aiheutuvat kustannukset. Hankerahoituksella toimivat varpumentori työpäri ja perheohjaajat saivat asiakkailtaan erinomaista palautetta työstään. Työlle saatiin jatkorahoitus vuoden 2022 loppuun asti. Kajaanin kaupungin hallinnoima Kainuun kuntien yhteinen hanke Lapsen tuen mallin kehittäminen Kainuussa sai rahoitusta 175 000 €, toiminta käynnistyi elokuussa 2021. Keväällä 2022 saatiin Lapsen tuen mallin jalkauttaminen Kainuussa hankerahoitusta 277 800 €, hankerahoitus on voimassa vuoden 2023 loppuun.

Kajaanin varhaiskasvatus oli mukana valtakunnallisessa Oikeus Oppia työryhmässä, jonka työ valmistui elokuussa 2022. Kajaanilla oli myös vetovastuu OPH:n Pohjois-Suomen Loisto-verkostosta vuoden 2022 loppuun saakka. Asiakasmaksulainmuutos on alentanut varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymää, samoin kaksivuotinen esiopetuskokeilu vähentää kertymää. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien rekrytoinnissa on haasteita. Vanamon päiväkodin peruskorjaus suunniteltiin vuonna 2022 ja toteutetaan vuonna 2023. Mäntylän päiväkodin korvaavan uudisrakennuksen tarveselvitys valmistui ja suunnittelu jatkuu vuonna 2023.

Henkilöstön täydennyskoulutuksia on järjestetty pääsääntöisesti etäyhteydellä. Vuonna 2022 esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa aloitti huomattava määrä ukrainalaisia lapsia, joka on osaltaan tuonut haasteita varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyteen. Vuoden 2022 aikana kaksi yksityistä päiväkotia lopetti toimintansa, joiden asiakkaista suurin osa siirtyi kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen hallinnossa on aloittanut uusi johtaja ja palvelupäällikkö. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen laadunarviointi suoritettiin huhtikuussa ja sen tulokset esiteltiin sivistyslautakunnassa toukokuussa. Huoltajien, henkilöstön ja lasten palautteet olivat erinomaisia.

Varhaiskasvatuksen toimintakate alitti talousarvion n. 0,666 M€, toteuma -25,8 M€. Toimintakate kasvoi viime vuodesta 4,6 %. Toimintatuottoja kertyi n. 0,641 M€ talousarviota enemmän. Päivähoitomaksutuloja kertyi n. 0,154 M€ budjetoitua enemmän, mutta 14,9 % vähemmän verrattuna vuoteen 2021. Myyntituotot sekä tuet ja avustustulot olivat myös talousarviota suuremmat. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna 4,9 %. Toimintakulut kokonaisuudessaan toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna 4,7 %. Toimintakuluissa henkilöstömenot ylittivät talousarvion n. 0,666 M€, mutta vastaavasti palvelujen ostot olivat 0,716 M€ talousarviota pienemmät johtuen pääosin pienemmistä palveluseteli- ja ateriapalvelukustannuksista.

Perusopetus

Perusopetuksessa opetus järjestettiin lähiopetuksena. Kuitenkin koronasta johtuvia poissaoloja (karanteenit ja eristykset) oli tammi-maaliskuussa erittäin runsaasti. Eristyksessä olleille oppilaille järjestettiin tuolloin striimattua etäopetusta sekä kotiruokapaketit. Tukitoimina tarjottiin hankerahoituksen turvin tehostettua oppilaanohjausta (Tuki-opo), konsultatiivista sairaalaopetusta ja yhteisöpedagogipalveluita. Lisäksi perusopetuksessa työskenteli hankerahalla ylimääräisiä laaja-alaisia erityisopettajia, resurssi- ja samanaikaisopettajia sekä koulukuraattoreita. Nuorisopalveluiden saamalla hankerahoituksella (Kaikki kelkkaan Kajaanissa, KaKe) saatiin kouluihin koulunuorisotyöntekijöitä.

Kelpoisen henkilöstön saatavuus oli erittäin haasteellista. Sama ilmiö on havaittavissa valtakunnallisesti. Kajaanilaisten oppilaiden tuen tarve on kasvanut 24 prosenttiin koko oppilasmäärästä, mikä on lisännyt erityisopetuksen henkilöstön tarvetta.

Ensimmäiset Ukrainan pakolaiset saapuivat maaliskuun alussa, mistä johtuen perustettiin tilapäiskoulu. Myös työperäisiä maahanmuuttajia sekä kiintiöpakolaisia tuli Kajaaniin. Kokonaisuudessaan perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä kasvoi kuusinkertaiseksi vuoden loppuun mennessä. Ryhmiä oli tuolloin 12. Kasvaneet henkilöstö- ja muut kulut tulevat ensin kunkin opetuksen järjestäjän maksettaviksi, mutta ne korvataan valtion rahoista täysimääräisinä valmistavan opetuksen osalta. Rahat tulevat myöhemmin kaupungin yhteisiksi tuloiksi - eivät perusopetukselle.

Perusopetuksen toimintakate ylittyi 0,996 M€, toteuma -36,5 M€. Toimintakate kasvoi viime vuodesta 5 %. Toimintatuottoja kertyi n. 0,548 M€ talousarviota enemmän. Toimintatuotot kokonaisuudessaan pysyivät edellisen vuoden tasolla. Toimintakulut ylittivät talousarvion n. 1,5 M€. Toimintakuluissa kasvua vuoteen 2021 verrattuna 4,7 %. Kulujen ylitystä tapahtui kaikissa kuluryhmissä. Suurimmat ylitykset talousarvioon nähden olivat henkilöstökuluissa 0,811 M€, palvelujen ostoissa 0,530 M€ (mm kotikuntakorvausmenot) ja vuokrakuluissa 0,107 M€ (lähinnä leasingvuokrakulut). Valmistavan opetuksen runsaan kasvun lisäksi henkilöstökulujen kasvuun ovat vaikuttaneet myös koronapoissaolot.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kulttuuri- ja nuorisopalveluiden toimintakate pysyi kokonaisuudessaan talousarviossa, toteuma -10,7 M€. Toimintakate kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 6,7 %. Toimintatuottoja kertyi kokonaisuudessaan 0,050 M€ talousarviota vähemmän, mutta vastaavasti toimintakulut olivat 0,057 M€ talousarviota pienemmät. Toimintatuottoja kertyi 12 % vähemmän viime vuoteen verrattuna, mikä johtui pääosin siitä, että aluetatterille myönnetty rahoitus (321 000 €) tuli vielä vuonna 2021 avustuksena teatterille. Vuodesta 2022 alkaen aluetatterin rahoitus on tullut valtionosuutena. Pääsymaksutuloja kertyi koko tulosalueella 1,8 % vähemmän kuin vuonna 2021. Toimintakulut kasvoivat 3,6 % vuodesta 2021.

Kaupunginkirjasto

Alkuvuoden koronarajoitukset ja -tilanne heikensivät kävijä- ja lainausmääriä vielä keväällä, jonka jälkeen kirjastojen käyttö jatkoi elpymistä. Fyysisiä käyntejä kirjastoihin tuli 233 423 kpl (+4 %). Lainoja tuli 507 559 kpl (-5 %). Lainaajien määrä kasvoi ensimmäistä kertaa kymmeneen vuoteen.

Pääkirjaston yläkerran kokoontumis- ja työskentelytilojen käyttöä ja tapahtumia rajoittivat AVI:n koronaan liittyvät henkilörajoitukset 19.3. saakka sekä loppukesästä alkaen valmistavan opetuksen ryhmät, jotka käyttivät tiloja arkisin klo 8-15. Näistä huolimatta kirjaston varattaviin tiloihin tuli 1 220 varausta vuodessa. Hanketoiminta oli aktiivista - vuoden aikana kirjasto toteutti demokratiahankkeen 'Osallisuuden tila: kirjastosta eväät kansalaisvaikuttamiselle' sekä sai erityisavustuksen lukutaitotyön vahvistamiseksi hankkeelle 'Amikset lukee', joka käynnistyy 2023 puolella.

Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan yleisten kirjastojen yhteiset e-aineistot sisältävä Pohjoisen eKirjasto otettiin käyttöön tammikuussa. Kainet-kirjastokimpan liittyminen metatietovaranto Melindaan saatettiin loppumetreille ja fyysisen aineiston hankintaan rakennettiin yhteinen Kainet-hankintaportaali. Kaupunginkirjaston molemmat esihenkilöt vaihtuivat vuoden aikana.

Kainuun museo

Kainuun Museon näyttelytoiminta oli suljettuna 4.3. asti näyttelytilojen sähkö- ja ilmanvaihtokorjausten vuoksi ja henkilökunta oli 24.2. asti väistötiloissa Vimpelinlaakson kampusalueella. Museon perusnäyttely avattiin vaiheittain kevään aikana ja vaihtuvia näyttelyitä oli suunnitellusti kolme isoa ja kolme pienoisnäyttelyä. Vuoden kokonaiskävijämäärä oli 6664.

Museon piti saada huhtikuussa käyttöönsä uusi iso kokoelmatila Ketunpolulta ja tarkoitus oli luopua pienemmästä maanalaisesta tilasta Vienankadulla. Ammattikorkeakoulu ilmoitti kuitenkin helmikuussa, että he tarvitsevatkin osan museolle luvatusista tiloista ja uuden nosto-oven rakentaminen kokoelmatilaan toteutui vasta syksyllä. Kokoelmasiirtoja ei ehditty tekemään. Museo joutui kuitenkin maksamaan vuokratulot sekä Vienankadun että Ketunpolun tiloista.

Henkilökunnassa oli vaihtuvuutta ja uutena henkilöstöressurssina museo sai rekrytoitua näyttelyamanuenssin toukuussa. Alueellisen vastuumuseon viranomaistehtäviä ja museotoiminnan edistämistehtäviä oli runsaasti ja Museoviraston kanssa neuvoteltiin uusi alueellisen toiminnan suunnitelma vuosille 2023-2026. Museo sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä kulttuuriperinnön digitointihankkeeseen 20 000 euron avustuksen, jolla palkattiin määräaikainen tutkija 6 kuukaudeksi kesä-marraskuussa.

Taidemuseo

Taidemuseossa oli vuoden aikana neljä näyttelyä, joihin tutustui yhteensä 10 549 asiakasta. Taidetestaajien merkeissä museossa vieraili lähes tuhat kahdeksaluokkalaista nuorta Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Alkuvuoden aikana museossa noudatettiin tarvittaessa AVI:n rajoituksia yleisöissä, mutta yleisötyö palasi nopeasti normaalikäytäntöihin ja erilaisia tilaisuuksia pystyttiin järjestämään entiseen tapaan. Asiakaspalaute oli positiivista.

Museovirastolta haetut taiteilijapalkkiot myönnettiin taidemuseolle täysimääräisinä. Kaupungin taidekokoelman kunnostus- ja kartoitustyö jatkui ja kokoelmaan hankittuja teoksia sijoitettiin Kajaanin lukion ja -lyseon tiloihin oppilaiden nähtäväksi. Loppuvuonna museo sai merkittävän taidelahjoituksen, joka uutisoitiin vuoden 2023 alussa, kun valmistelytyö oli tehty.

Kansalaisopisto

Kaukametsän opistossa annettiin 12 207 tuntia opetusta 3 219 netto-opiskelijalle. Opistolle myönnetty valtionosuus-tuntimäärä vuonna 2022 oli 12 091 tuntia, josta luku- ja kirjoitustaidottomien maahanmuuttajien opetukseen 744 tuntia (toteutui maahanmuuttajien suuresta määrästä johtuen 1 448 tuntia). Vuoden aikana järjestettiin 36 maksutonta luentoa, joissa osallistujia oli yhteensä 1 130. Luentoja järjestettiin niin lähi-, etä- kuin hybriditoteutuksena.

Koronarajoitusten takia aikuisten ryhmäopetuskurssit päästiin aloittamaan vasta 1.2.2022. Tammikuun tunnit pääosin siirrettiin myöhemmin keväällä pidettäväksi, ja osa opetuksesta ja luennoista toteutettiin etänä. Ryhmäkoot olivat koronapandemian vaikutuksesta vielä useilla kursseilla tavallista pienempiä.

1.1.2022 aloitettiin hallintomallikokeilu, jossa kansalais- ja musiikkiopistolla on yhteinen vt. rehtori ja molemmissa oppilaitoksissa toimii apulaisrehtorin tehtäviä hoitava opettaja.

Kansalaisopiston tiloja vuokrattiin Kainuun sotelle koronarokotuksiin sekä perusopetukselle aikuisten perusopetuksen ja joustavan perusopetuksen opetukseen. Lisäksi kansalaisopiston tiloja käytti ukrainalaisten valmistava opetus.

Opetushallitus myönsi Kaukametsän opistolle vapaan sivistystyön opintoteliavustusta 15 000 €. Avustusta käytettiin tiettyjen kohderyhmien (maahanmuuttajat, työttömät, eläkkeellä olevat, peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevat, oppimisvaikeuksia kokevat) kurssimaksujen alentamiseen. Kaukametsän opisto osallistui harrastustoiminnan järjestäjänä Suomen harrastamisen malliin.

Musiikkiopisto

Kainuun musiikkiopiston laajan oppiainevalikoiman (38 eri oppiainetta) piirissä opiskeli vuoden aikana 986 oppilasta. Kajaanin lisäksi opetusta annettiin Hyrynsalmella, Paltamossa, Puolangalla, Ristijärvellä, Suomussalmella ja Vaalassa. Opetustunteja pidettiin yhteensä 24 053. Musiikkiopistolla on kiinteä valtiosuustuntimäärä 24 034 vuosituntia (1 150 200 € netto vuonna 2022).

Koronarajoitusten takia aikuisten ryhmäopetus päästiin aloittamaan vasta 1.2.2022, mutta muuten opetus toteutui normaalisti lähiopetuksena. Koronapandemian vaikutus näkyi ryhmäopetuksessa vielä tavallista pienempinä ryhmäkoina. Opettajien runsaiden koronasta johtuvien sairauspoissaolojen ja tuntien peruuntumisten takia lukukausimaksuhyvityksiä jouduttiin antamaan oppilaille aiempaa enemmän.

Tammi-helmikuun oppilaskonsertit peruttiin tai striimattiin koronarajoitusten takia, mutta maaliskuusta alkaen konsertit, tanssinäytökset ja Kulttuuripolku toteutuivat suunnitellusti. Kainuun musiikkiopisto järjesti vuoden 2022 aikana 73 esiintymistapahtumaa, joissa esiintyjien määrä oli 1 530 ja yleisömäärä 5 558.

1.1.2022 aloitettiin hallintomallikokeilu, jossa kansalais- ja musiikkiopistolla on yhteinen vt. rehtori ja molemmissa oppilaitoksissa toimii apulaisrehtorin tehtäviä hoitava opettaja.

Ukrainalaisten valmistava opetus käytti keväällä 2022 musiikkiopiston tiloja.

Kongressi- ja kulttuuripalvelut

Kulttuurin järjestämät konsertit peruttiin tammikuun ja helmikuun ajalta. Loppukevästä päästiin järjestämään sovitut konsertit. Kajaani Dance Festival järjestettiin helmikuussa täysin etänä, kuten myös vuonna 2021.

Kajaanin Runoviikko järjestettiin suunnitellusti 6.-10.7.2022. Tapahtumassa esiintyi yli 30 eri esiintyjää. Kävijöitä oli noin 6000. Useat esitykset olivat loppuun myytyjä.

Ulkopuolisia konsertteja peruttiin ja siirrettiin syksyyn 2022. Kävijämäärä vähentyi koronapandemian takia selvästi. Kaukametsän opiston tiloja vuokrattiin koronarokotuksiin.

Kesän ja syksyn konserttitarjonta oli runsasta osin siirtyneiden konserttien takia. Kokouksia järjestettiin tiloissa kesän ja syksyn aikana useita. Tilat olivat aktiivisessa käytössä sekä oman tuotannon tapahtumissa että ulkopuolisten vuokraajien käytössä. Kaukametsässä järjestettiin ensimmäisen kerran koko talon yhteinen Kaukametsän joulu -tapahtuma, joka keräsi Musiikkiopiston aulaan satoja kaupunkilaisia nauttimaan joulun tunnelmasta.

Kaukametsän salin näyttämön remonttia on suunniteltu kevään ja syksyn aikana. Remontin suunniteltu toteutusaika oli syksyllä 2023, mutta ajankohta siirtyi talousarvion valmistelussa suunnitteluvuosille 2025-2026.

Teatteri

Teatteritalojen vilkkaimman perusparannus vuoden aikana teatteri toimi kolmessa väistötilassa. Teatteri on osallistunut aktiivisesti Sissilinnan ja Teatteritalon peruskorjausten suunnitteluun. Sissilinnan remontointi valmistui lokakuussa 2022 ja alueteatterin esitykset henkilökuntineen pääsi muuttamaan uusittuihin tiloihin. Saman aikaisesti teatteritalon remontoinnin purkuosuus eteni vanhassa talossa ja toiminta jatkui Seminaarin väistötiloissa syyskaudella. Marraskuussa 2022 Anni Mikkelsson aloitti uutena teatterinjohtajana.

Pitkin vuotta esityksiä jouduttiin perumaan henkilökunnan sairastumisten vuoksi. Alueteatterin kiertue jäi myynti tavoitteista, kuntien moninaisten pandemian pelkojen ja yhteishenkilöiden vaihtumisien takia. Peruttuja esityksiä oli yhteensä 56, joista puolet oli kiertue-esityksiä. Katsojia oli 13 253, yli puolet väestötiloissa toimisen tavoitteesta 20 186. Lipputulot jäivät tavoitteesta 150 426 €, menetystä kompensoi Opetus- ja kulttuuriministeriön ylimääräinen korona-avustus, jota teatteri sai 90 000 €.

Nuorisopalvelut

Nuorisotilat ja kerhot toimivat alkuvuoden koronaohjeistusten mukaan tavanomaista pienemmissä ryhmissä ja rajoitusten loputtua normaalisti. Koronapandemian helpotuttua nuoret löysivät takaisin nuorisopalveluiden toimintoihin niin nuorisotilatoimintaan kuin tapahtumiin. Alueellisessa nuorisotyössä nuorten kohtaamisia oli yhteensä 38 566.

Monikulttuurista nuorisotyötä toteutettiin Kajaanin kansainvälisiltä palveluilta saadun kotouttamisen tuen rahoituksen avulla. Rahoitus päättyi 30.6.2022, jonka jälkeen toimintaa jatkettiin nuorisopalveluiden perusrahoituksen turvin.

Nuorisopalveluiden Kaikki Kelkkaan -hankkeen avulla kehitettiin ja vahvistettiin koulussa tehtävää nuorisotyötä. Hankkeen aikana kasvatuskumppanuus perusopetuksen kanssa on vahvistunut. Koulunuorisotyön avulla on voitu vastata koronapandemian aikaisten rajoitustoimien aiheuttamiin sosiaalisiin haasteisiin ja ryhmäilmiöihin. Koulunuorisotyö on tuonut oman lisäarvonsa koulun yhteisöllisyyden, oppilaiden osallisuuden tunteen sekä yleisen kouluviihtyvyyteen edistämiseksi.

Ohjaamo muutti helmikuussa uusiin tiloihin osoitteeseen Pohjolankatu 16. Etsivä nuorisotyö ja nuorten Starttipaja ovat Kajaanissa tärkeä osa Ohjaamo. Toimiva, pitkäjänteisesti kehitetty moniammatillinen palveluverkosto (Kela, te-palvelut, sote, eri yhdistykset ja seurakunta) näkyy sujuvana yhteistyönä nuorten asioiden eteenpäin viemiseksi. Etsivässä nuorisotyössä panostettiin koronapandemian helpottua jalkautumisiin eri toimintaympäristöihin ja toiminnan tutuksi tuomiseen. Näkyvyys, yhteistyön tiivistäminen toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä suunnitelmallinen sosiaalisen median käyttö näkyy enenevässä määrin nuorten omina yhteydenottoina etsivään nuorisotyöhön. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia oli 161. Starttipajan valmennuksessa oli 17 nuorta.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tila
Asiakastiedon säännöllinen kerääminen ja tiedon hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	Jokaisella tulosalueella kerätään asiakaspalautetta säännöllisesti.	Asiakaspalautetta kerätään ja sitä hyödynnetään kehittämistyössä.	Varhaiskasvatuksen monitahoarviointi ja esiopetuksen arviointi on toteutettu ja viety lautakunnan	Toteutuu ■

			<p>tiedoksi toukokuussa 2022.</p> <p>Perusopetuksessa tehtiin Mitä kuuluu -kysely kaikille oppilaille. Alustavia tuloksia saatiin, mutta luokkakohtaiset tulokset tulevat alkuvuonna 2023.</p> <p>Museoissa kerätty asiakspalautetta jokaisesta näyttelystä.</p> <p>Musiikkiopistossa ja Kaukametsän opistossa toteutettiin asiakastyytyväisyyskyselyt ja Kaukametsän opistossa lisäksi kursipalautekyselyt.</p> <p>Nuorisopalvelut osallistui Kanuunan valtakunnalliseen nuorisotilakyselyyn. Etsivässä nuorisotyössä ja Starttipajalla on käytössä Sovari-sosiaalisen vahvistumisen mittari.</p>	
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kuntalaisten kuulemista ja osallisuutta edistetään kaikilla tulosalueilla hyödyntäen uusia toimintatapoja ja digitaalisuutta.	Otetaan käyttöön uusia osallisuuden menetelmiä.	Kuntalaisten osallisuutta on edistetty digitaalisuuden keinoja monipuolisesti hyödyntäen: teamsin hyödyntäminen, erilaiset sovellukset	Toteutuu ■
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Edistetään kuntalaisten osallisuutta päätöksenteossa ja arvioidaan päätösten vaikutuksia lapsiin, nuoriin ja kuntalaisiin.	Kehitetään lautakuntatyötä ja tehdään tarvittaessa kuntalaisvaikutusten arviointia.	Sopeuttamissuunnitelman yhteydessä on tehty vaikutusten arviointia ns. liikennevalomallilla ja EVA- arviointia.	Toteutuu ■
Palvelujen saatavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Seurataan palveluiden asiakasmääriä sekä kehitetään uudenlaisia digitaalisia toimintatapoja kaikilla tulosalueilla.	Otetaan käyttöön uusia vuorovaikutteisia digitaalisia toimintatapoja ja asiakasmäärät kasvavat.	Huoltajien keskusteluissa ja vanhempainilloissa käytettiin Teams- kokouksia erityisesti alkuvuonna. Myös loppuvuonna tarjottiin etäyhteys-vaihtoehtoja mm. huoltajien ollessa estyneitä osallistumaan	Toteutuu ■

			<p>tapahtumaan tai vanhempainiltaan.</p> <p>Kaukametsän opisto tarjosi lähiopetuksen lisäksi runsaasti etä- ja hybridiopetusta sekä -luentoja.</p> <p>Nuorisopalvelut kohtaa nuoria myös verkossa Kainuun yhteisellä discord -serverillä.</p>	
--	--	--	---	--

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Tilojen käytön tehostaminen	Käytössä olevat tilaneliöt ja tilojen yhteiskäyttö.	Käytössä olevat tilaneliöt vähenevät ja tilojen yhteiskäyttö lisääntyy.	Olemassa olevissa kaupungin tiloissa (kevällä musiikkiopisto, loppuvuonna pääkirjasto) toimi tilapäiskoulu. Joustava perusopetus ja aikuisten perusopetus toimivat kansalaisopiston tiloissa. Kätön nuorisotila toimi iltapäivätoiminnan kanssa samoissa tiloissa Kätönlahden koulussa. Valmistavan opetuksen luokat täyttivät kaikki mahdolliset tilat perusopetuksen kouluissa. Koulujen käytöstä lisäsivät mm. Harrastamisen Suomen mallin kerhot.	Toteutuu
Kestävän kehityksen edistäminen	Kestävän kehityksen sisältöjen painottaminen kaikilla tulosalueilla.	Kestävän kehityksen sisällöt painottuvat toiminnassa.	Kestävän kehityksen teemoja toteutetaan kouluissa ja päiväkodeissa. Osa peruskouluista osallistuu Vihreä lippu -toimintaan. Kaukametsän opistolla on kolmen vuoden välein uusittava kestävän kehityksen sertifikaatti.	Toteutuu
Luontoympäristön hyödyntäminen toiminnassa	Luonnon hyödyntäminen ja sen merkityksen painottaminen toiminnan sisällöissä sekä toimintaympäristönä kaikilla tulosalueilla.	Luontoympäristö painottuu toiminnassa.	Kouluissa, päiväkodeissa ja nuorisopalveluissa hyödynnetään luontoympäristöä kasvatuksessa ja toiminnassa.	Toteutuu

Tulevaisuus nuorissa

<p>Lasten ja nuorten harrastuneisuuden edistäminen.</p>	<p>Tarjonta ja osallistujamäärät</p> <p>Ammattitaitoiset tekijät</p>	<p>Harrastamisen Suomen malli - hanke</p> <p>Lisätään harrastusmahdollisuuksia ja tiedotetaan niistä.</p>	<p>Harrastamisen Suomen malli on toteutunut perusopetuksessa.</p> <p>Lasten ja nuorten harrastetakuun ja matalan kynnyksen palvelutarjottimen talousarvio on toteutunut budjetin mukaisesti.</p> <p>Musiikkiopisto tarjoaa musiikin ja tanssin harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille lähes neljässäkymmenessä oppiaineessa.</p> <p>Kaukametsän opisto lisäsi kurssitarjontaan uusia kursseja lapsille ja nuorille mm. käden taitojen ainealueella.</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>
<p>Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen eri tahojen ja toimijoiden keinoin.</p>	<p>Uusien digitaalisten osallisuuden menetelmien käyttö</p> <p>Reaaliaikaisen digitaalisen vuorovaikutteisuuden edistäminen</p>	<p>Uusien menetelmien käyttöönotto.</p>	<p>Perusopetuksessa oppilaat vastasivat useisiin eri tahojen ja toimijoiden tekemiin kyselyihin, joilla osallistettiin oppilaita vaikuttamaan heidän omaan asioihinsa.</p> <p>Nuorisopalvelut järjesti Vaikuta -teemapäivän, jossa nuoret pääsivät vaikuttamaan heille tärkeisiin ja Kajaanissa ajankohtaisiin aiheisiin.</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>
<p>Perheiden arjen ja vanhemmuuden tukeminen</p>	<p>Matalankynnyksen menetelmien käytön lisääminen</p>	<p>Varpu-mentoritoiminta, perheohjaajat, Helppitoiminta</p> <p>Yhteistyön kehittäminen hyvinvointipalveluiden kanssa</p>	<p>Varhaiskasvatuksen varpu -mentorit ja perheohjaajat ovat saaneet erinomaista palautetta työstään.</p> <p>Perusopetuksessa koulukuraattorien määrää kasvatettiin neljästä seitsemään kuraattoriin.</p> <p>Poissaoloihin puuttumisen mallia kehitettiin edelleen tukemaan</p>	<p>Toteutuu</p> <p>■</p>

			perheiden arkea. Uusi malli on nimeltään Koulun kiinnittymisen ja säännöllisen koulunkäynnin tukeminen Kajaanissa. Hellä -hanke toteutettiin yhdessä Kainuun sotien kanssa.	
Järjestetään korkeatasoisia lasten ja nuorten tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden (mm. KAO, Kulttura, Kajaanin seurakunta, Silmu) ja nuorten kesken	Tarjonta ja osallistujamäärät Ammattitaitoiset tekijät	Kulttuuripolun uudistaminen Tarjonnan lisääminen sekä toteuttaminen laadukkaasti.	Kulttuuripolun uudistaminen on käynnissä. Teatterin peruskorjauksen aikana toteutettiin Lasten Sissilinna -tapahtumia, joka mahdollisti kaikille kajaanilaisille koululaisille teatterikäynnin.	Toteutuu osittain
Yhteisöllisyyden lisääminen kouluissa ja päiväkodeissa	Hyvinvointiin liittyvät kyselyt	Otetaan käyttöön uusia yhteisöllisyyttä lisääviä toimintatapoja.	Ryhmyttämiseen panostettiin aiempaa enemmän. Koulunuorisotyöntekijät työmuotoineen ovat lisänneet yhteisöllisyyden tunnetta kouluissa. Lukuvuosisuunnitelmien kattotavoite "Yhdessä hyvään arkeen" toteutui mm. lähikokoontumisten muodossa vahvistaen yhteisöllisyyttä. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin laadunarviointikysely v. 2017 syntyneille lapsille. Kyselystä hyvät tulokset.	Toteutuu

Osaajista elinvoimaa

Henkilöstön täydennyskoulutus	Tarjonta ja osallistujamäärät	Tarjonta ja osallistujamäärät kasvavat.	Koulutuksia toteutettiin sekä lähi- että etäkoulutuksina. Osallistujamäärät ovat kasvussa.	Toteutuu osittain
Sivistystoimi on vetoimainen työpaikka, mikä lisää kaupungin vetovoimaa	Koulutettu, pätevä henkilöstö	Onnistunut rekrytointi	Rekrytointi muuttui erittäin haasteelliseksi loppuvuotta kohti mentäessä. Eri ammattiryhmien saatavuuden välillä oli vaihtelua.	Toteutuu osittain
Sivistyspalvelut ja vapaa-ajan aktiviteetit	Sivistyspalvelujen käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät kasvavat.	Sivistyspalveluiden käyttäjämäärät ovat yleisesti	Toteutuu

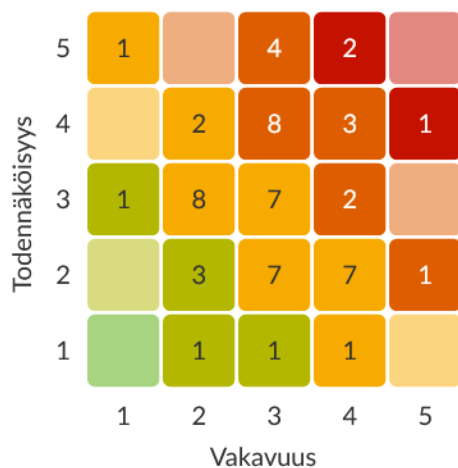

edistävät elämänlaatua ja toimivat kohtaamispaikkana.			kasvaneet koronapandemian jälkeen.	■
Lasten ja nuorten yritteliäisyyden ja yrittäjämäisen asenteen kasvun tukeminen	Yhteistyö ammatillisen koulutuksen sekä paikallisten yrittäjien kanssa.	Toiminnan kehittäminen yhdessä ammatillisen koulutuksen ja yritys-elämän kanssa. Osallistutaan NY-ohjelmiin sekä Yrityskylätoimintaan perusopetuksessa.	Yrityskylätoiminta on vakiintunut perusopetuksessa. Yrittäjyyttä on tarjolla myös valinnaisaineena. Nuorisopalvelujen tarjoaman kesätyösetelin voi hyödyntää myös 4H kesäyrittäjyyteen.	Toteutuu ■

Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Merkittävimmät riskit

Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilasmäärä, tilojen käyttöaste sekä henkilöstöresurssi eivät ole tasapainossa	20		Seurannassa	67%	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Rekryointiriski: Kelpoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys	20		Seurannassa	0%	2 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tuen tarpeen kasvaminen - lapset ja perheet	20		Seurannassa	0%	2 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Rekryointiriski: Avoimiin tehtäviin ei saada rekrytoitua kelpoisia henkilöitä.	16		Seurannassa	67%	1 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen	16		Seurannassa	0%	1 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Yksityisen päiväkodin toiminnan lakkaaminen	16		Seurannassa	67%	2 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Sijaisia ei saada lyhyisiin sijaisuuksiin.	15		Seurannassa	0%	1 kpl
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilaskohtaiset kulut nousevat.	15		Seurannassa	50%	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Asiamaksulain muutoksista johtuva asiakasmaksukertymä pientyminen.	15		Seurannassa	0%	
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Hallinnollisen työn lisääntyminen.	15		Seurannassa	100%	1 kpl

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Päätöksentekoprosessi	Sivistystoimialan ja tulosalueiden johtoryhmät toimivat säännöllisesti. Vuoropuhelu johdon kesken sekä henkilöstön suuntaan on sujuvaa ja ongelmiin tartutaan välittömästi, kun niitä havaitaan.	Toteutunut.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ja rakentavassa ohjaamisessa. Asioihin puututaan riittävän varhain. Vuorovaikutus on toisia arvostavaa ja tätä edellytetään jokaiselta organisaatiossa. Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten sääntöjen noudattamiseen ja kaupunki järjestää säännöllisesti koulutusmahdollisuuksia henkilöstöasioiden hoitamiseen. Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut.	Toteutunut.
Taloussuunnittelu	Talousarvion sitovuuden noudattaminen. Vuosittaiset talousarviokeskustelut yksiköiden esimiesten kanssa. Talousarvioprosessin kehittäminen yhteistyössä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.	Toteutunut.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Ostolaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti sekä huolehditaan sijaisjärjestelyistä.	Toteutunut.
Talousraportointi	Talouden ja toiminnan toteutumasta raportoidaan kerran kuukaudessa lautakunnalle, sekä hallitukselle ja valtuustolle osavuosisraporttien yhteydessä. Esimiesten vastuu oman yksikkönsä talouden seurannasta sekä reagointi mahdollisiin poikkeamiin.	Toteutunut.
Omaisuuksien hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Omaisuuden poistossa noudetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja lautakunta päättää isommista omaisuutta koskevista ratkaisuista.	Toteutunut osittain. Yhteistä järjestelmää tähän ei ole. Vaihtelua on tulosyksiköiden välillä.

Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Ohjeistetaan yksiköiden johtoa sekä henkilöstöä tarpeen vaatiessa. Järjestetään tarvittaessa koulutusta. Tietoturvan suunnittelussa ja toteuttamisessa otetaan huomioon sisäisen tarkastuksen raportti.	Toteutunut.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Sivistystoimiala ei myönnä vakuuksia eikä takauksia. Talousarvion yhteydessä on määritetty erilliset määrärahat mm. ennaltaehkäisevien toimintamallien toteuttamiseksi. Lautakunnan talousarvioon on varattu 6 000 euroa, jolla voidaan tukea kaupunkistrategian 3. kasvuteeman palvelujen/tapahtumien toteuttamista. Sivistysjohtaja arvioi ko. rahan käytön vuosittain.	Toteutunut
Sopimushallinta	Sivistystoimialalla on määritelty sopimusvastuut. Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeituksia.	Toteutunut.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnointia voidaan ostaa ulkopuolelta, kuten AIKOPasta. Hankkeiden talouden toteutumista seurataan ja raportoidaan SAP talousjärjestelmästä. Lisäksi hankkeet on lueteltu Laari -projektinhallintatyökaluun.	Toteutunut.

Henkilöstö

Sivistystoimiala	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Sivistyslautakunta	6	1	2,3
Varhaiskasvatus	352,7	344,3	366,3
Perusopetus	418,3	412,5	434,6
Nuorisopalvelut	23,7	22,1	23,4
Kulttuurilaitokset (Kirjasto, Kainuun museo, Taidemuseo, Teatteri)	91,4	93,1	92,4
Kaukametsä (Kaukametsän opisto, Musiikkiopisto, Kulttuuri- ja kongressipalvelut)	76	90	83,7
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	968,1	963	1002,7

Sivistystoimiala yhteensä

Sivistystoimiala 1000 €	Muutokset		Muutettu TA 2022	TOT 1-12 2022	Poikkeama	TP 2021
	TA 2022	TA 2022				
Myyntituotot	1 105		1 105	1 655	550	1 507
Maksutuotot	1 985	0	1 985	1 879	-106	2 100
Tuet ja avustukset	1 496	0	1 496	2 221	725	2 354
Vuokratuotot	189		189	177	-11	126
Muut toimintatuotot	155		155	137	-18	131
Toimintatuotot	4 929	0	4 929	6 069	1 140	6 218
Henkilöstökulut	-46 225	0	-46 225	-47 722	-1 497	-46 010
Palvelujen ostot	-16 473	5	-16 468	-16 265	203	-14 882
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 710	-14	-1 724	-1 786	-62	-1 599
Avustukset	-2 047	0	-2 047	-1 985	62	-2 037
Vuokratulut	-11 458	9	-11 449	-11 605	-156	-11 370
Muut toimintakulut	-219	0	-219	-211	8	-146
Toimintakulut	-78 133	0	-78 133	-79 575	-1 442	-76 043
TOIMINTAKATE	-73 203	0	-73 203	-73 506	-303	-69 825
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.				-3	-3	-1
VUOSIKATE	-73 203	0	-73 203	-73 509	-306	-69 826
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-1 086		-1 086	-959	127	-1 234
TILIKAUDEN TULOS	-74 289	0	-74 289	-74 468	-179	-71 060
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-74 289	0	-74 289	-74 468	-179	-71 060

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta 1000 €	Muutokset		Muutettu TA 2022	TOT 1-12 2022	Poikkeama	TP 2021
	TA 2022	TA 2022				
Tuet ja avustukset	1		1	1	0	1
Toimintatuotot	1		1	1	0	1
Henkilöstökulut	-118		-118	-125	-7	-302
Palvelujen ostot	-326		-326	-347	-21	-60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2		-2	-2	1	-3
Vuokratulut	-6		-6	-10	-4	-6
Muut toimintakulut	-66		-66	-15	51	-11
Toimintakulut	-518		-518	-499	19	-382
TOIMINTAKATE	-517		-517	-498	19	-381
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.				-0	-0	
VUOSIKATE	-517		-517	-498	19	-381
TILIKAUDEN TULOS	-517		-517	-498	19	-381
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-517		-517	-498	19	-381

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus 1000 €	Muutokset		Muutettu TA 2022	TOT 1-12 2022	Poikkeama	TP 2021
	TA 2022	TA 2022				
Myyntituotot	72		72	399	328	175
Maksutuotot	1 037		1 037	1 191	154	1 401
Tuet ja avustukset	360		360	509	149	434
Vuokratuotot	8		8	9	1	8
Muut toimintatuotot				9	9	2
Toimintatuotot	1 477		1 477	2 118	641	2 020
Henkilöstökulut	-14 706		-14 706	-15 371	-666	-14 844
Palvelujen ostot	-8 660		-8 660	-7 944	716	-7 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283		-283	-292	-9	-238
Avustukset	-1 833		-1 833	-1 791	42	-1 743
Vuokratulot	-2 400		-2 400	-2 417	-17	-2 322
Muut toimintakulut	-25		-25	-65	-41	-37
Toimintakulut	-27 905		-27 905	-27 879	26	-26 637
TOIMINTAKATE	-26 428		-26 428	-25 762	666	-24 618
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.				-0	-0	-0
VUOSIKATE	-26 428		-26 428	-25 762	666	-24 618
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-184		-184	-146	37	-139
TILIKAUDEN TULOS	-26 612		-26 612	-25 908	704	-24 757
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-26 612		-26 612	-25 908	704	-24 757

Perusopetus

Perusopetus 1000 €	Muutokset		Muutettu TA 2022	TOT 1-12 2022	Poikkeama	TP 2021
	TA 2022	TA 2022				
Myyntituotot	872		872	1 104	232	1 185
Tuet ja avustukset	601		601	943	342	868
Vuokratuotot	65		65	66	0	62
Muut toimintatuotot	78		78	52	-26	54
Toimintatuotot	1 617		1 617	2 165	548	2 169
Henkilöstökulut	-23 317		-23 317	-24 129	-811	-23 111
Palvelujen ostot	-6 225		-6 225	-6 755	-531	-6 229
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-910		-910	-994	-84	-859
Vuokratulot	-6 638		-6 638	-6 745	-107	-6 688
Muut toimintakulut	-30		-30	-41	-11	-39
Toimintakulut	-37 120		-37 120	-38 664	-1 544	-36 926
TOIMINTAKATE	-35 503		-35 503	-36 499	-996	-34 757
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.				-3	-3	-1
VUOSIKATE	-35 503		-35 503	-36 502	-999	-34 758
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-761		-761	-685	76	-989
TILIKAUDEN TULOS	-36 264		-36 264	-37 186	-922	-35 747
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-36 264		-36 264	-37 186	-922	-35 747

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut 1000 €	Muutokset		Muutettu	TOT 1-12	Poikkeama	TP 2021
	TA 2022	TA 2022	TA 2022	2022		
Myyntituotot	161		161	151	-10	147
Maksutuotot	948	0	948	688	-260	700
Tuet ja avustukset	534	0	534	768	234	1 051
Vuokratuotot	115		115	103	-13	56
Muut toimintatuotot	76		76	76	-1	75
Toimintatuotot	1 835	0	1 835	1 785	-50	2 029
Henkilöstökulut	-8 084	0	-8 084	-8 097	-13	-7 752
Palvelujen ostot	-1 263	5	-1 258	-1 219	39	-1 141
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-515	-14	-529	-499	30	-499
Avustukset	-214	0	-214	-194	20	-294
Vuokratulot	-2 415	9	-2 406	-2 434	-27	-2 354
Muut toimintakulut	-97	0	-97	-89	8	-58
Toimintakulut	-12 590	0	-12 590	-12 532	57	-12 098
TOIMINTAKATE	-10 755	0	-10 755	-10 747	8	-10 070
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.				-0	-0	-0
VUOSIKATE	-10 755	0	-10 755	-10 747	8	-10 070
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-142		-142	-128	13	-106
TILIKAUDEN TULOS	-10 897	0	-10 897	-10 876	21	-10 175
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 897	0	-10 897	-10 876	21	-10 175

Sivistyslautakunta

Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Sivistystoimiala tarjoaa korkealaatuista opetus-, kasvatus- ja kulttuuripalvelua taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toiminnalla vahvistetaan kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä edistetään hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.	Sivistystoimiala on toteuttanut vuodelle 2022 asetetut palvelulinjaukset: se on tarjonnut korkealaatuista varhaiskasvatus-, perusopetus- ja kulttuuri- ja nuorisopalveluita taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vuoden 2022 lopussa perusopetuksessa on ollut ennakoitua enemmän valmistavan opetuksen ryhmiä, mikä on suurelta osin aiheuttanut perusopetuksen talousarvion ylityksen. Valmistavaan opetukseen saadaan kuitenkin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimaa rahoitusta, joka kattaa opetuksesta aiheutuneet kustannukset. Sivistystoimialan palvelut edistävät kokonaisuudessaan eri-ikäisten kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia ja siten ovat osaltaan edistämässä ihmisten hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.	Valmis

Varhaiskasvatus
Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Osallisuus: Jokainen lapsi huomioidaan ja hyväksytään sellaisena kuin hän on. Jokaisen mielipiteet tulee huomioiduksi. Toiminnan lähtökohtana on lasten vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet. Jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen.	Lasten osallisuus on varhaiskasvatuksen pitkäkestoinen painopistealue. Lasten osallisuutta kehitetään jatkuvasti. Lasten toiveita ja aloitteita kuullaan, niihin vastataan ja ne näkyvät varhaiskasvatuksen toiminnassa. Kaikkien lasten vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet kirjataan lapsen henkilökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan.	Valmis
Tunne- ja vuorovaikutustaidot: Myönteiset vuorovaikutussuhteet edistävät oppimista. Vuorovaikutustaidoilla ja kyvyllä ymmärtää itseä ja muita on tärkeä merkitys identiteetille ja hyvinvoinnille.	Lasten kanssa päivittäisessä toiminnassa on harjoiteltu tunne- ja vuorovaikutustaitoja esimerkiksi harjoittelemalla ristiriitatilanteiden ratkaisuja, sekä nimeämällä tunteita ja vahvuuksia.	Valmis
Arviointi: Henkilöstön tavoitteellinen ja suunnitelmallinen itsearviointi on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksen laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Arvioinnin kautta saadaan selville pedagogisen toiminnan vahvuudet ja kehittämis-kohteet.	Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on otettu käyttöön henkilöstön itsearviointilomakkeet ja niitä on käytetty pedagogisen toiminnan arvioinnin tukena.	Valmis

Perusopetus
Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Oppilaiden tukemisen muotoja kehitetään ja monipuolistetaan vastaamaan kasvaneeseen tarpeeseen. Perinteisten tukimuotojen rinnalle kehitetään varhaisen tukemisen keinoja.	Kouluun kiinnittymisen ja säännöllisen koulunkäynnin tukemisen malli otettiin käyttöön. Hankerahoituksella kehitettiin mm. yhteisöpedagogin ja konsultatiivisen sairaalaopetuksen toimintaa. Tukiopo-toimintaa jatkettiin. Koulukuraattoreiden määrää lisättiin. Kasvaneeseen tuen tarpeeseen vastattiin vahvistamalla mm. erityisopetusta.	Toteutuksessa
Kehitetään laajamittaista kaksikielistä opetusta, joka on alkanut vuosiluokilla 1 - 4. Opetusta laajennetaan lukuvuosittain luokka-aste kerrallaan. Aloitetaan valmistautuminen opetuksen laajentamiseksi yläkouluun.	Laajamittainen kaksikielinen opetus on laajentunut 5. luokalle syksyllä 2022. Opetusta on kehitetty ja suosio on kasvanut.	Toteutuksessa
Jatketaan yrittäjyyskasvatuksen edistämistä osallistumalla NY- ja yrityskylätoimintaan.	Yrityskylätoiminta ja -vierailut toteutettiin 6. -luokkalaisten osalta sekä valinnaisaineena yläkouluissa.	Toteutuksessa

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut
Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Kaupunginteatterin päätehtävä on korkeatasoisen esitystoiminnan järjestäminen ja ohjelmiston monipuolisuus ja saavutettavuus. Tehdään yhteistyötä eri asukasryhmien ja toisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Järjestetään laadukasta teatterikasvatusta ja yleisötyötä. Tavoitteena aktiivinen vuoropuhelu eri väestöryhmien kanssa ja uusien yleisöjen tavoittaminen.	Teatterissa oli kaiken kaikkiaan 261 esitystä ja niissä 88 esitystä oli kiertueella. Vuonna 2022 teatteri toteutti kuusi uutta kokoillan näytelmää sekä monia kevyempiä yhteistyötuotantoja Lasten Sissilinna konseptissa. Lasten Sissilinna on Kajaanin kaupunginteatterin ja yhteistyökumppaneiden runsas taide-elämys kaikille kajaanilaisille lapsille.	Valmis
Kouluissa ja oppilaitoksissa hankerahalla tehtävän nuorisotyön saattaminen perusrakenteisiin. Nuorten osallisuuden vahvistaminen.	Hankkeen avulla nuorisopalvelujen ja perusopetuksen kasvatuskumppanuus on vahvistunut. 30.11.2022 päättyneelle Kake -hankkeelle haettiin AVI:lta jatkorahoitusta. Nuorten osallisuutta on vahvistettu nuorisovaltuustotoiminnan lisäksi ottamalla uusia osallisuuden menetelmiä käyttöön (Vaikuta teemapäivä).	Toteutuksessa
Kongressikeskuksen tiloja myydään ja markkinoidaan kokouksille ja tapahtumille, jotka tuovat myös matkailutuloja Kajaaniin.	Kaukametsän kongressi- ja kulttuurikeskuksessa toteutui vuoden 2022 aikana useita kokous- ja kongressitapahtumia, jotka toivat kaupunkiin majoitus- ja muiden palveluiden käyttäjiä eri puolilta Suomea ja Euroopasta.	Valmis
Kaukametsän kulttuuritapahtumat järjestää ammattilaisten esittämiä konsertteja ja lastentapahtumia koululaisille ja päiväkotilapsille. Valtakunnalliset festivaalit Kajaanin Runoviikko ja Kajaani Dance festival ovat merkittäviä tapahtumia myös matkailun osalta.	Kajaani Dance Festival toteutui etätapahtumana koronapandemian takia. Kajaanin Runoviikko toteutui heinäkuussa suunnitellusti ja toi Kajaaniin kymmeniä esiintyjä ja tuhansia tapahtumaviereita. Muu kulttuuritarjonta normalisoitui syksyksi, kevään tapahtumia jouduttiin osittain perumaan koronan takia. Varhaiskasvatuksen lapsille järjestettiin mm. nukketeatteriesityksiä ja kouluille vietitiin Muutosta ilmassa -klovneriaesitys yhteistyössä Vaara-kollektiivin kanssa. Dokkino -festivaalin kautta tarjottiin koululaisille elokuvaesityksiä Bio Rexissä.	Valmis
Kainuun musiikkiopisto järjestää laadukasta musiikin ja tanssin taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaisesti. Ainevalikoima on runsas ja monipuolinen. Opetussuunnitelman mukaisena opetuksen osana järjestetään monipuolisia konsertteja ja tanssinäytöksiä, mm. ilmaisia oppilaskonsertteja kuukausittain. Konserttien striimausta verkkoon kehitetään. Musiikkiopisto tekee yhteistyötä muiden kulttuuri - ja oppilaitosten kanssa.	Toteutui vuonna 2022. Opetussuunnitelman mukaista opetusta järjestettiin 38:ssä eri oppiaineessa. Konserttien ja esiintyjien määrä sekä yleisömäärä kasvoi pandemia-ajan jälkeen. Alkuvuodesta konsertteja myös striimattiin verkkoon, kun pandemia rajoitti yleisön osallistumista. Yhteistyötä tehtiin mm. perusopetuksen, teatterin ja seurakunnan kanssa.	Valmis
Kirjasto tukee kuntalaisten lukutaitoa ja sivistystä. Innostaa lukemaan ja edistää kansalaisten jatkuvaa oppimista. Kirjasto tarjoaa ajanmukaiset palvelut ja opastusta niiden käyttöön sekä mahdollistaa kaikille asiakkaille yhdenvertaisia digitaalisia	Kuntalaisten lukutaitoa ja sivistystä tuettiin monipuolisella kokoelmalla, ajanmukaisilla palveluilla ja hyvällä saavutettavuudella. Yhteistyötä tehtiin laaja-alaisesti ja eri asiakasryhmille järjestettiin matalan kynnyksen tapahtumia myös	Valmis

sisältöjä. Kirjasto tekee laaja-alaista yhteistyötä ja toimii aktiivisesti myös kirjastotilojen ulkopuolella. Kirjasto osallistaa kaupunkilaisia antamalla tiloja kulttuuri- ja harrastustoimijoiden käyttöön.	kuntalaisia osallistaen. Kirjaston varattavat tilat keräsivät 1220 varauksetta vuodessa ja tiloja on annettu maksutta kulttuuri- ja harrastustoimijoiden käyttöön. Taidekujalla oli näyttelyitä vuoden ympäri.	
Taidemuseo esittelee, tutkii ja tallentaa taidetta ja visuaalista kulttuuria laaja-alaisesti erilaisille yleisöilleen. Keskeiset palvelut ovat näyttelyt ja yleisötyö, joita kehitetään tarkoituksena saavuttaa uusia kävijäryhmiä ja taata laadukkaat ja kaikille saavutettavat kuvataidepalvelut. Yhteistyö kaupungin muiden kulttuuripalvelujen ja vapaan taidekentän kanssa on tiivistä. Museossa on säännöllisesti tapahtumia, kuten luentoja, työpajoja, esityksiä ja opastuksia.	Alkuvuoden pandemiarajoitusten jälkeen museossa tehtiin runsaasti yleisötyötä, järjestettiin mm. yleisöopastuksia ja työpajoja sekä kansainväliseen kesänäyttelyyn suunniteltu tanssiesitysten sarja. Yhteistyötä tehtiin niin vapaan taidekentän kuin kaupungin kulttuuritoimijoiden kesken. Koulut, päiväkodit ja opiskelijaryhmät vierailivat museossa säännöllisesti.	Valmis
Kainuun Museo tallentaa, hoitaa, tutkii ja esittelee Kainuun kulttuuriperintöä. Museo järjestää vaihtuvia näyttelyitä erilaisista aiheista ja aloittaa valokuva-aineiston julkaisemisen Finna-hakupalvelussa. Alueellisena vastuumuseona Kainuun Museo huolehtii alueellisista viranomaistehtävistä ja museoalan kehittämistehtävistä Museoviraston kanssa sovitun suunnitelman mukaisesti.	Toteutui muilta osin, mutta kulttuuriperinnön avaaminen Finna-palvelussa siirtyi, koska kokoelmaohjelman toimittaja ei saanut korjattua digitoitujen tietojen asetuksia yhteensopivaksi Finnaan.	Toteutuksessa
Kulttuurilaitokset toteuttavat vuoden 2022 loppuun ulottuvaa Kajaanin kaupungin kulttuuriohjelmaa ja laativat uuden ohjelman seuraaville vuosille.	Uusi Kajaanin kulttuurilaitosten yhteinen kulttuuriohjelma vuosille 2023-2025 on laadittu.	Valmis
Kaukametsän opisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kaiken ikäisille tasapuolisesti kasvun ja kehittymisen mahdollisuuksia. Ympäri Kajaania tarjotaan monipuolista opetusta, joka tukee aktiivista kansalaisuutta, hyvinvointia ja omaehtoista oppimista.	Toteutui vuonna 2022. Monipuolista opetusta järjestettiin kaikille ikäryhmille ympäri kaupunkia ja myös taajama-alueen ulkopuolella. Eläkeläisten, työttömien, maahanmuuttajien, peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevien ja oppimisvaikeuksia kokevien osallistumista kursseille tuettiin OPH:n myöntämällä opintosetelilennuksilla.	Valmis